

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodl ve správním řízení, zahájeném dne 28.4.1999 z vlastního podnětu podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve spojení s § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., ve věci podezření na zneužití dominantního postavení ve smyslu § 9 odst. 3 tohoto zákona účastníkem řízení, kterým je společnost LOM PRAHA s.p., se sídlem Černokostecká 270, 100 38 Praha – Malešice, zastoupená Ing. Vladimírem Zasadilem, CSc., ředitelem podniku

t a k t o :

- 1.** Společnost LOM PRAHA s.p., se sídlem Černokostecká 270, 100 38 Praha – Malešice tím, že opakovaně odmítla v době od 1.1.1999 do doby vydání tohoto rozhodnutí, jako jediný výrobce těchto motorů a tím i zpracovatel technické dokumentace, poskytnout *opravářskou příručku* (knihu oprav), potřebnou od 1.1.1999 k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M 132, M 137, M 332 a M 337 jinému soutěžiteli, který je držitelem platného oprávnění k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M 132, M 137, M 332 a M 337, zneužila svého dominantního postavení na trhu provádění služby generálních oprav leteckých pístových motorů řady M 132, M 137, M 332 a M 337, čímž porušila ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb.
- 2.** V souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. d) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. se další (pokračující) zneužívání dominantního postavení, způsobem uvedeným v bodě 1 tohoto rozhodnutí, **zakazuje**.
- 3.** Za porušení zákazu uvedeného v § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., se společnosti LOM PRAHA s.p., se sídlem Černokostecká 270, 100 38 Praha – Malešice ukládá v souladu s § 11 odst. 1 písm. h) a § 14 odst. 4 citovaného zákona pokuta ve výši **1 000 000,- Kč** (slovy: jeden milión korun českých). Pokuta je splatná do 15 dnů ode dne

nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže u České národní banky, pobočka Brno, číslo účtu 3754-24825-621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede kmenová část daňového identifikačního čísla účastníka řízení.

4. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ukládá společnosti LOM PRAHA s.p., se sídlem Černokostelecká 270, 100 38 Praha – Malešice podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., tuto povinnost k nápravě závadného stavu :

Společnost LOM PRAHA s.p., se sídlem Černokostelecká 270, 100 38 Praha – Malešice ve lhůtě do 14 dní od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí poskytne *opravářskou příručku* (knihu oprav), potřebnou od 1.1.1999 k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M 132, M 137, M 332 a M 337, a případně další dokumentaci potřebnou pro provádění generálních oprav leteckých pístových motorů, těm soutěžitelům na území ČR, kteří o ni požádali a přitom jsou držiteli platného oprávnění k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M 132, M 137, M 332 a M 337.

O splnění výše uvedené povinnosti k nápravě bude účastník řízení písemně informovat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve lhůtě do 14 dnů od splnění této povinnosti.

Odůvodnění :

I. Rozhodné skutečnosti, které vedly úřad k zahájení správního řízení

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „úřad“) zahájil dne 28.4.1999 správní řízení proti účastníku řízení společnosti LOM PRAHA s.p., se sídlem Černokostelecká 270, 100 38 Praha – Malešice (dále jen „LOM PRAHA“) pro podezření z porušení § 9 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“) tím, že opakovaně odmítla poskytnout *opravářskou příručku* (knihu oprav), potřebnou k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M 132, M 137, M 332 a M 337 jinému soutěžiteli, a tím zneužila svého dominantního postavení na trhu provádění služby generálních oprav leteckých pístových motorů řady M 132, M 137, M 332 a M 337.

V rámci správního řízení úřad prověřoval, zda jednáním společnosti LOM PRAHA nedošlo k porušení § 9 odst. 3 zákona.

Ustanovení § 9 odst. 3 zákona zní : (citace) „Monopolní nebo dominantní postavení nesmí být soutěžitelem zneužíváno na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů, ani na úkor veřejného zájmu. Zneužitím je zejména

- a) přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu, zvláště vynucování plnění, jež je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k poskytovanému protiplnění,
- b) vázání souhlasu s uzavřením smlouvy na podmínku, že druhá smluvní strana odebere i další plnění, které s požadovaným předmětem smlouvy věcně ani podle obchodních zvyklostí nesusouví,
- c) uplatňování rozdílných podmínek při shodném či srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž jsou tito účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni,
- d) zastavení či omezení výroby, odbytu, nebo technického vývoje zboží za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu na úkor kupujících.“ (konec citace)

V této souvislosti je třeba uvést ustanovení § 9 odst. 2 zákona, které zní : (citace) „Dominantní postavení na trhu má soutěžitel, který dodávkami na relevantním trhu zajišťuje v období kalendářního roku nejméně 30 % dodávek shodného, porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží.“ (konec citace)

II. Účastník řízení

Státní podnik Letecké opravny Malešice byl založen zakládací listinou federálního ministerstva národní obrany ze dne 23.6.1989. V březnu 1992 byl zapsán do obchodního rejstříku oddíl A.L.X, vložka 283, vedeného Krajským obchodním soudem v Praze pod novým obchodním jménem – LOM PRAHA s.p.

Předmětem činnosti této společnosti je provádění oprav speciální techniky a zajišťování vývojových, výrobních a opravářských úkolů i nově vznikajících potřeb ČSLA a přednostní dodávkou pro obranu a bezpečnost státu, dále provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem v rozsahu povolení vydaného podle zákona č. 38/1994 Sb. a taktéž výroba a opravy letecké techniky.

III. Rozhodné skutečnosti zjištěné v průběhu správního řízení

Vymezení relevantního trhu

Relevantní trh je chápán jako prostorový a časový souběh nabídky a poptávky takového zboží a služeb, které jsou pro uspokojení určitých potřeb z funkčního hlediska zaměnitelné. Je vymezován z hlediska věcného, geografického a časového.

V tomto správním řízení vymezil úřad relevantní trh následovně:

- **věcně** : provádění generálních oprav leteckých pístových motorů následujících řad:
M-332 A, AK
M-337 A, AK
M-132 A, AK
M-137 A, AK
(dále jen „motory řady M“)
- **geograficky**: územím České republiky
- **časově** : jako trh s trvalými dodávkami.

Věcné vymezení relevantního trhu:

Generální opravy leteckých pístových motorů řady M představují nezastupitelnou službu, kterou mohou poskytovat pouze společnosti, vlastníci příslušné oprávnění vydané Úřadem pro civilní letectví ČR (dále jen „ÚCL“), jenž toto oprávnění uděluje v souladu se zákonem č. 49/1997 Sb. a vyhláškou 108/1997 Sb. Společnosti vlastníci toto oprávnění lze v zásadě rozdělit do dvou skupin:

- firmy mající oprávnění k provádění údržby dle národního předpisu CAA-TI-006-0/98 (dříve SLI/D103)
- firmy mající oprávnění k provádění údržby dle mezinárodního předpisu JAR 145.

Z hlediska provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M pro potřeby trhu ČR lze tato oprávnění dle vyjádření ÚCL považovat za rovnocenná.

Geografické vymezení relevantního trhu:

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou homogenní, a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Vzhledem ke skutečnosti, že společnosti zabývající se prováděním generálních oprav motorů řady M poskytují předmětnou službu zájemcům z celé republiky podle požadavků zákazníků, úřad konstatuje, že nebyla zjištěna nehomogenita podmínek soutěže uvnitř území České republiky, a proto byl trh z hlediska geografického vymezen územím České republiky.

Na takto vymezeném relevantním trhu zaujal účastník řízení v posledních třech letech dominantní postavení ve smyslu § 9 odst. 2 zákona.

Časové vymezení relevantního trhu:

Z hlediska časového se jedná o trh trvalý, s pravidelně opakujícími se dodávkami služby zákazníkům dle jejich požadavků.

IV. Podmínky působení na vymezeném relevantním trhu

Předpis JAR 145, důležitý pro posouzení předmětu správního řízení, definuje tyto pojmy : (citace)

- „Údržba“ znamená generální opravu / opravu / prohlídku / výměnu / modifikaci, popřípadě jejich kombinace nebo odstranění závady letadla nebo letadlového celku.
- „Generální oprava“ je obnova letadla / letadlového celku prohlídkou a výměnami, provedenými k prodloužení jeho provozní doby ve shodě se schválenou normou.
- „Oprava“ je obnova provozuschopného stavu letadla / letadlového celku ve shodě se schválenou normou.“ (konec citace)

Úřad konstatuje, že držitel oprávnění dle předpisu JAR 145 je oprávněn provádět generální opravy leteckých pístových motorů řady M.

Jednou z podmínek pro provádění generálních oprav je platná technická dokumentace, kterou musí organizace vlastnit, a která představuje jednu z podmínek pro udělení oprávnění ze strany ÚCL. Tuto technickou dokumentaci vydává výrobce letecké techniky pro potřeby uživatelů a organizací zabývajících se údržbou a opravami.

Účastník řízení, jako výrobce letecké techniky a jediný výrobce motorů řady M, je povinen veškeré informace, týkající se technické dokumentace, prezentovat v tzv. bulletiních, které jsou ve dvou stupních důležitosti:

1. informativní, mající charakter informace

2. závazné, kterými jsou uživatelé a organizace zabývající se údržbou povinni řídit a zodpovídají se ÚCL za jejich plnění.

Dokumentace nutná pro prohlídky, opravy a údržbu, vyplývající ze závazného bulletinu výrobce motorů řady M (vyjma dokumentace nutné pro generální opravy):

- a) technický popis a návod k obsluze motoru – tato dokumentace obsahuje technický popis motorů a jejich parametrů, provozní instrukce, periodické prohlídky a způsob údržby
- b) katalog náhradních dílů motoru – v grafické formě znázorňuje díly a sestavy příslušného motoru a pod příslušnou pozicí udává odpovídající číslo výkresu součásti nebo sestavy
- c) změny katalogu náhradních dílů – evidovaným držitelům katalogu náhradních dílů jsou zasílány nové nebo opravené listy v souladu se schválenými změnami
- d) seznamy vydaných bulletinů – jsou zpracovávány pro jednotlivé typy motorů
- e) závazné a informační bulletiny – obsahují pokyny a informace o nařízených nebo povolených prohlídkách anebo definují změny v Technickém popisu a návodu k obsluze a opravářské příručce.

Dokumentace nutná pro provádění generálních oprav, vyplývající ze závazného bulletinu výrobce motorů řady M :

- a) veškerá dokumentace uvedená v předchozích bodech a) – e) nutná pro prohlídky, opravy a údržbu
- b) technické podmínky – jsou závazným dokumentem s přesným vymezením vlastností výrobku po celou dobu jeho technického života včetně způsobu jejich ověřování a jsou závazné pro výrobu, kontrolu a přejímku
- c) technické podmínky pro opravu – jsou závazným dokumentem s přesným vymezením vlastností výrobku po celou dobu jeho technického života, včetně způsobu jejich ověřování a jsou závazné pro opravu, kontrolu a přejímku
- d) změny technických podmínek – evidovaným držitelům technických podmínek jsou zasílány změny technických podmínek včetně nových nebo opravených listů
- e) opravářská příručka (kniha oprav) – obsahuje informace o prováděných pracích, renovačních možnostech opravy, povinných kontrolách dílů defektačními metodami, způsobech měření a vizuálních kontrolách, použití přípravků při opravách, montážích a zkoušení.

Úřad konstatuje, že opravářská příručka (kniha oprav) je součástí nutné dokumentace pro provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M.

Úřad se zabýval také souvislostmi mezi prováděním generálních oprav a účastí v systému LOM ASSISTANCE. Smlouvy v systému LOM ASSISTANCE uzavírá společnost LOM PRAHA s dalšími subjekty, zabývajícími se nadstandardními operacemi vyššího stupně údržby, jako jsou prodlužování technického resursu motorů a generální opravy. Dle vyjádření účastníka řízení jde o obvyklou praxi ve světě, jež je dána požadavky na bezpečnost leteckého provozu.

Úřad zjistil, že tento systém nemá oporu v příslušných předpisech a zároveň, že tuto smlouvu nemá účastník řízení uzavřenu s žádným tuzemským subjektem, zabývajícími se generálními opravami leteckých pístových motorů řady M.

Úřad nezjistil na vymezeném relevantním trhu provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M žádný vliv těchto smluv, a proto se jimi dále nezabýval.

Při svém šetření se úřad rovněž zabýval otázkou zaměnitelnosti leteckých pístových motorů řady M s motory konkurenčními. Bylo zjištěno, že je obtížná již vzájemná substituce motorů v řadě M. Tato by byla možná, pokud jde o záměnu M132 a M332 mezi sebou nebo o záměnu M137 a M337 mezi sebou. Co se týká zaměnitelnosti za motory konkurenční (zjištěny pouze motory americké výroby Textron Lycoming), není možná, pokud finální výrobce letadla neprovede doplňkové certifikační zkoušky, nepřizpůsobí konstrukci draku a nezpracuje změny konstrukce do původní technické dokumentace. Z hlediska zákazníka je záměna motorů prakticky nemožná, pokud nesouhlasí finální výrobce letadla, zákazník si navíc při objednání letadla motor pevně zvolí a vybere (je to dáno verzí letadla).

Po věcné stránce je trh definován jako trh služby provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M, přičemž soutěžitelé na tomto trhu musí vlastnit příslušné oprávnění ÚCL a příslušnou technickou dokumentaci, nutnou pro provádění generálních oprav, která zahrnuje také *opravářskou příručku* (knihu oprav).

Úřad konstatuje, že účastník řízení je jediným výrobcem motorů řady M a zpracovatelem platné technické dokumentace. Soutěžitel má možnost danou předpisem L8/A - bod 4.2.3.5. vypracovat vlastní dokumentaci, kterou však musí schválit ÚCL. Firma PROZE, s.r.o., jako soutěžitel, kterému nebyla opravářská příručka (kniha oprav) poskytnuta, sdělila úřadu, že ve smyslu tohoto bodu není schopna dokumentaci zajistit (viz str. 12 spisu), a proto se obrátila s žádostí o poskytnutí opravářské příručky (knihy oprav) na účastníka správního řízení. ÚCL konstatoval oprávněnost stížnosti tohoto soutěžitele na neposkytnutí opravářské příručky (knihy oprav) účastníkem řízení.

V. Shromážděné důkazy, průběh správního řízení

Na základě obdržené stížnosti firmy PROZE, s.r.o. zahájil úřad šetření pro podezření z možného porušení § 9 odst. 3 zákona tím, že společnost LOM PRAHA opakovaně odmítla poskytnout *opravářskou příručku* (knihu oprav), potřebnou k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M jinému soutěžiteli a tím zneužila svého dominantního postavení na trhu provádění služby generálních oprav leteckých pístových motorů řady M.

Úřad zahájil dne 28.4.1999 správní řízení proti účastníku řízení společnosti LOM PRAHA ve věci, jež je blíže specifikována v části I. tohoto rozhodnutí. Ve smyslu § 12 odst. 6 zákona nařídil úřad na den 12.5.1999 ústní jednání se zástupci společnosti LOM PRAHA, za účelem objasnění skutečností, týkajících se předmětu správního řízení. Dále proběhlo dne 26.5.1999 ústní jednání se zástupci ÚCL, jehož stanovisko v předmětné záležitosti je obsaženo v části „Vyjádření organizací, příslušných k řešení dané problematiky“ tohoto rozhodnutí.

Ve smyslu ustanovení § 12 odst. 6 zákona nařídil úřad dopisem ze dne 20.5.1999 účastníku řízení ústní jednání dne 2.6.1999, týkající se seznámení s výsledky šetření, které úřad ve věci provedl a dání možnosti vyjádřit se před rozhodnutím jak k předmětu řízení, tak k výsledkům šetření.

Účastník řízení v rámci ústního jednání k výsledkům šetření sdělil, že bere výsledky šetření na vědomí a došetření nežadá.

Důkazy zajištěné úřadem ve věci :

- Příloha ke spisu – Dopis firmy PROZE, s.r.o., ze dne 8.2.1999, čj. 145/99-230

Součástí dopisu je i příloha č. 1, která obsahuje *Oprávnění CAA CZ 002*, vydané Úřadem pro civilní letectví ze dne 20.8.1998, opravňující společnost PROZE, s.r.o., jako organizaci schválenou podle JAR 145, k údržbě výrobků uvedených v příslušném rozsahu oprávnění a vydat odpovídající osvědčení o uvolnění do provozu s použitím výše uvedeného čísla oprávnění. Rozsah tohoto oprávnění je omezen na pístové motory řady M 332 A, M 332 AK, M 137 A, M 137 AZ, M 337 SH, M 337 A, M 337 AK.

- Kopie faxu ze dne 4.11.1998 firmy PROZE, s.r.o. společnosti LOM PRAHA, obsahující jednotlivé položky objednávky (viz str. 20 spisu)
- Kopie dopisu ze dne 4.12.1998 firmy PROZE, s.r.o. společnosti LOM PRAHA ve věci doplnění objednávky ze dne 4.11.1998, týkající se *opravářské příručky* (kniha oprav), která nebyla dodána (viz str. 21 spisu)
- Kopie dopisu ze dne 16.12.1998 společnosti LOM PRAHA firmě PROZE, s.r.o. ve které uvádí, že *opravářskou příručku* (knihu oprav) nezasílá z toho důvodu, že tato dokumentace není potřebná k provádění provozu a běžné údržby motorů (viz str. 22 spisu)
- Kopie dopisu ze dne 18.1.1999 společnosti LOM PRAHA firmě PROZE, s.r.o. ve kterém sdělují, že oprávnění firmy PROZE, s.r.o., vydané Úřadem pro civilní letectví, je platné pouze pro provádění údržby motorů, nikoliv k provádění generálních oprav (viz str. 24 spisu)
- Kopie faxu ze dne 9.2.1999 společnosti LOM PRAHA firmě PROZE, s.r.o., ve kterém uvádějí, že důvody, pro které nebyla dodána *opravářská příručka* (kniha oprav) přetrvávají a na stanovisku společnosti LOM PRAHA se nic nemění (viz str. 26 spisu)
- Příloha ke spisu – Dopis firmy PROZE, s.r.o. adresovaný úřadu ze dne 16.3.1999, čj. 281/99-230
- Příloha ke spisu – Dopis společnosti LOM PRAHA doručený úřadu dne 16.3.1999, čj. 295/99-230
- Příloha ke spisu - Kopie faxu ÚCL úřadu ze dne 25.3.1999, čj. 349/99-230, ve kterém se, mimo jiné uvádí, že firma PROZE, s.r.o. v době vydání Oprávnění CAA 002 dle předpisu JAR 145 podmínky stanovené tímto předpisem splnila a dle názoru ÚCL je stížnost této firmy oprávněná.
- Příloha ke spisu – Kopie faxu ze dne 9.2.1999 firmy PROZE, s.r.o. adresované ÚCL a následný fax ÚCL ze dne 31.3.1999 adresovaný firmě PROZE, s.r.o., ve kterém uvádí, že povinnosti a práva provozovatele mohou být následně (podle provozních předpisů) převedeny na opravářskou organizaci v rozsahu prováděných prací. Dále ÚCL uvádí, že dle jejich názoru společnost LOM PRAHA měla poskytnout dokumentaci firmě PROZE, s.r.o. Toto poskytnutí dokumentace však neznamená, že firma PROZE, s.r.o. je autorizována firmou LOM PRAHA k provádění generálních oprav motorů.
- Příloha ke spisu – Dopis ÚCL doručený úřadu dne 23.4.1999, čj. 522/99-230, ve kterém se, mimo jiné uvádí, že ÚCL je orgánem státního odborného dozoru v civilním letectví a při své činnosti se řídí zákonem č. 49/1997 Sb. a tudíž stížnost firmy PROZE, s.r.o. nespadá do jeho kompetence.
- Dopis společnosti LOM PRAHA úřadu ze dne 11.5.1999, čj. 646/99-230 (viz str. 6-10 spisu)
- Protokol o jednání s účastníkem řízení ze dne 12.5.1999 (viz str. 13-16 spisu)
- Fax firmy PROZE, s.r.o. ze dne 11.5.1999 adresovaný úřadu, kterým žádá, aby veškerá související korespondence včetně korespondence ÚCL před zahájením správního řízení, byla úřadem zařazena jako součást spisového materiálu správního řízení (viz str. 12 spisu)

- Fax společnosti LOM PRAHA adresovaný úřadu dne 19.5.1999, čj. 699/99-230 – přehled výroby a generálních oprav leteckých pístových motorů řady M (viz str. 32-33 spisu)
- Fax ministerstva dopravy a spojů adresovaný úřadu dne 25.5.1999, čj. 716/99-230 (viz str. 37 spisu)
- Fax společnosti Moravan - Aeroplanes, Inc. adresovaný úřadu dne 25.5.1999 týkající se vzájemné nahraditelnosti leteckých pístových motorů řady M a motorů Lycoming (viz str. 38 spisu)
- Zápis z jednání ze dne 26.5.1999 se zástupci ÚCL (viz str. 39 - 41 spisu)
- Fax společnosti PROZE, s.r.o. adresovaný úřadu dne 26.5.1999, čj. 731/99-230 (viz str. 42 spisu)
- Fax W Motor Service, s.r.o. adresovaný úřadu dne 26.5.1999, čj. 730/99-230-přehled výroby a generálních oprav leteckých pístových motorů řady M (viz str. 43 – 54 spisu)

Z výše uvedených důkazů bylo úřadem prokázáno, že účastník řízení *opakovaně* odmítl poskytnout jinému soutěžiteli výše uvedenou příručku. Tato skutečnost vyplývá i z uskutečněného jednání s účastníkem řízení ze dne 12.5.1999 (viz str. 13-16 spisu), kde uvedl, že se domnívá, že neexistuje předpis, který by mu ukládal povinnost poskytnout technickou dokumentaci pro generální opravy motorů ostatním provozovatelům, i když tito vlastní příslušné oprávnění ve smyslu zák. č. 49/1997 Sb. a potvrdil, že přes opakované žádosti firmy PROZE, s.r.o. této firmě opravářskou příručku (knihu oprav) neposkytl. Rovněž potvrdil, že v minulosti nikdy neodmítl poskytnout technickou dokumentaci pro generální a běžné opravy motorů jinému provozovateli.

VI. Právní analýza případu, vyjádření organizací, příslušných k řešení dané problematiky

Při právní analýze případu je nutno vycházet ze znění zákona v porovnání se zjištěnými skutečnostmi v rámci správního řízení, a to konkrétně ze znění ustanovení § 9 odst. 3 zákona.

První věta tohoto ustanovení obsahuje generální klauzuli, zakazující zneužití monopolního nebo dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů, spotřebitelů nebo veřejného zájmu a pod písmeny a) až d) je pouze exemplární výčet forem tohoto jednání. Je tedy potřeba rozlišovat mezi pouhou existencí dominantního postavení, která sama o sobě neznamená nic protiprávního a protikonkurenčního, zejména nikoliv tehdy, pokud byla dosažena v řádném konkurenčním boji, a mezi zneužitím takového postavení, které je správním deliktem. Podstatou zneužití je uplatňování takových praktik, které jsou odlišné od těch, které by bylo možno uplatňovat při účinné soutěži. *Zákon tedy nepostihuje samotné nabytí či existenci takového postavení, ale stíhá pouze jeho zneužívání.*

Při posuzování jednání dominantního soutěžitele je nutno zkoumat, zda vede k újmě spotřebitelů, jiných soutěžitelů, či je na úkor veřejného zájmu. Provedeným řízením bylo prokázáno, že k újmě jinému soutěžiteli dochází, a to firmě PROZE, s.r.o., která na základě jednání účastníka řízení nemůže vykonávat svoji činnost na trhu generálních oprav leteckých pístových motorů řady M a je z tohoto trhu prakticky vyloučena.

V daném případě je tedy rozhodující to, že účastník řízení nechtěl firmě PROZE, s.r.o. poskytnout (a také neposkytl) *opravářskou příručku* (knihu oprav), potřebnou k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M od 1.1.1999.

Zákony a předpisy související s danou problematikou

Základními předpisy, které se týkají předmětné problematiky jsou :

- zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 49/1997 Sb.“)
- vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb. (dále jen vyhl. č. 108/1997 Sb.“)
- předpis L/8A – Letová způsobilost letadel, oddíl A : Všeobecné informace a postupy, schválený opatřením náměstka ministra dopravy ČSSR čj. 17 734/74-20 ze dne 2.7.1974, novelizované vydání bylo vydáno federálním ministerstvem dopravy a spojů v roce 1988 (dále jen „L/8A“)
- Postupy pro vydávání oprávnění k údržbě, opravám, modifikacím a konstrukčním změnám letecké techniky SLI/D103
- Postupy pro vydávání oprávnění k údržbě, opravám, modifikacím letecké techniky CAA-TI-006-0/98
- Mezinárodní předpis JAR 21- Postupy osvědčování letadel a ostatních výrobků a částí letadlové techniky, který v ustanovení 21.61 řeší problematiku Instrukcí pro zachování letové způsobilosti : (citace)
 - a) „Držitel Typového osvědčení výrobku je povinen vybavit každého známého vlastníka jednoho nebo více letadel nebo letadla, v němž je použit jeho výrobek nejméně jednou sadou kompletních Instrukcí pro zachování letové způsobilosti, zpracovanou v souladu s použitelnými předpisy JAR, obsahující popisné údaje a prováděcí pokyny a to při dodávce výrobku nebo při vydání prvního Osvědčení letové způsobilosti příslušnému letadlu, je-li vydáno později. Dále je povinen zpřístupnit na vyžádání tyto Instrukce každé další osobě, od níž požaduje jiný předpis JAR, aby vyhověla libovolným podmínkám těchto Instrukcí.
 - b) Změny Instrukcí pro zachování způsobilosti je povinen zpřístupnit všem známým provozovatelům a na vyžádání každé další osobě, od níž jiné předpisy JAR požadují vyhovění libovolným podmínkám těchto Instrukcí.“ (konec citace)
- Mezinárodní předpis JAR 145 – Organizace oprávněné k údržbě (dále jen „JAR 145“), jehož ustanovení byla použita v části III. tohoto rozhodnutí – vymezení relevantního trhu. Dále je zde třeba uvést ustanovení 145.45 písm. a) tohoto předpisu : (citace)

„Organizace oprávněná k údržbě podle JAR 145 musí dostávat od Leteckého úřadu, konstrukční organizace letadla a/nebo letadlového celku a od ostatních organizací oprávněných k projektování veškeré údaje o letové způsobilosti dle předpisů JAR, nezbytné pro úspěšné provedení prací, k nimž je oprávněna.“ (konec citace)
- V návaznosti na tento předpis je třeba zmínit Přílohu č. 2 předpisu L/8A, která uvádí, dle jakých předpisů je Státní leteckou inspekcí ověřována způsobilost vybraných typů civilních letadel. Předpis, podle kterého bude letová způsobilost vybraného typu civilního letadla ověřována, stanovuje po dohodě se Státní leteckou inspekcí výrobce, případně provozovatel. Úřad konstatuje, že udělení oprávnění dle předpisu JAR je v souladu s platnou legislativou.

Z § 3 zákona č. 49/1967 Sb. vyplývá zřízení Úřadu pro civilní letectví se sídlem v Praze (dále jen „ÚCL“) jako správního úřadu pro výkon státní správy ve věcech civilního letectví, který je podřízen ministerstvu dopravy a spojů.

Ustanovení § 17 zákona č. 49/1997 Sb. se zabývá oprávněním, které ÚCL uděluje také pro opravy částí letadel, tedy i motorů : (citace)

„Vývoj, projektování, výrobu, zkoušky, údržbu, opravy, modifikace a konstrukční změny letadel, jejich součástí a výrobků letecké techniky určených prováděcím předpisem může provádět pouze právnická osoba, která má k této činnosti oprávnění vydané Úřadem

Úřad udělí oprávnění podle odstavce 1 právnické osobě, která splňuje tyto požadavky :

- a) má technické vybavení k výrobě, opravě, zkoušení nebo údržbě letadel nebo jejich součástí nebo výrobků letecké techniky,
- b) zajistí, aby výrobu, opravu, zkoušení nebo údržbu letadel nebo jejich součástí nebo výrobků letecké techniky prováděly odborně způsobilé fyzické osoby.

Náležitosti žádosti o udělení oprávnění na výrobu, opravu, zkoušení a údržbu letadel a jejich součástí, podmínky pro udělení oprávnění a odborné znalosti fyzických osob, které provádějí výrobu, opravu, zkoušení nebo údržbu letadel a jejich součástí, stanoví prováděcí předpis.“ (konec citace)

Úřad konstatuje, že na vymezeném relevantním trhu generálních oprav motorů řady M mohou působit pouze ti soutěžitelé, kteří splňují podmínky dle § 17 zákona č. 49/1997 Sb., což osvědčuje ÚCL.

Ustanovení § 6 vyhl. č. 108/1997 Sb. pak upřesňuje náležitosti žádosti o udělení oprávnění na výrobu, opravu, zkoušení a údržbu letadel a jejich součástí, kdy v bodě f) uvádí, že žádost musí být doložena : (citace)

„Seznamem výrobní a průvodní technické dokumentace, u prototypu seznamem dokumentace charakterizující vlastnosti výrobku, u převzetí výroby výrobku schváleného typu aktualizovaným seznamem převzaté výrobní a průvodní dokumentace, popisem výrobních a zkušebních zařízení“ (konec citace)

V ustanovení § 7 vyhl. č. 108/1997 Sb. – Podmínky pro udělení oprávnění, je uvedeno : (citace)

„Úřad udělí oprávnění právnické osobě, která má pro požadovanou činnost

- a) výrobní prostory a zařízení, včetně měřicí techniky,
 - b) výrobní dokumentaci,
 - c) organizaci výroby a systém její kontroly,
 - d) systém řízení jakosti,
 - e) program řízení spolehlivosti výroby,
- jimiž bude zajištěno dodržení technologických postupů stanovených pro tyto účely mezinárodními předpisy.“ (konec citace)

Úřad konstatuje, že z výše uvedeného vyplývá, že výrobní dokumentace je nezbytnou podmínkou pro udělení oprávnění ÚCL, mimo jiné i k provádění generálních oprav motorů uvedené řady M.

Z § 87 zákona č. 49/1997 Sb. pak vyplývá, že státní správu ve věcech civilního letectví vykonává ministerstvo dopravy a spojů a ÚCL, z § 88 odst. 2 zákona č. 49/1997 Sb. pak, že ministerstvo dopravy a spojů je odvolacím úřadem ve správním řízení proti rozhodnutím ÚCL vydaným dle tohoto zákona.

Z § 89 písm. k) zákona č. 49/1997 Sb. vyplývá, že ÚCL vydává oprávnění k provádění vývoje, projektování výroby, zkoušek, údržby, oprav, modifikací a konstrukčních změn letadel, jejich součástí a výrobků letecké techniky.

Z § 101 zákona č. 49/1997 Sb. vyplývá zrušení správního úřadu Státní letecké inspekce, zřízeného zákonem č. 305/1993 Sb. a je konstatováno, že práva a závazky z

pracovněprávních a jiných vztahů přecházejí ze správního úřadu Státní letecké inspekce na ÚCL.

Předpis L8/A v hlavě 2 – Ověřování způsobilosti je v bodech 2.4.2. a 2.4.4. uvedeno : (citace)

„Postupy pro obsluhu, údržbu a opravy vypracuje výrobce a jejich použití podléhá schválení Státní letecké inspekce. Se souhlasem Státní letecké inspekce může tyto postupy vypracovat i provozovatel, a to na podkladě postupů předepsaných výrobcem (viz též ust. 4.2.3.5)“

„Opravy musí být provedeny tak, aby byla zachována, popřípadě obnovena způsobilost výrobku, a to v souladu se schválenými postupy pro opravy vypracovanými podle ust. 2.4.2. V nich musí být kromě podrobných návodů na opravy stanoveno, které opravy může provádět provozovatel nebo jiná opravna mimo výrobní závod. Opravy musí být prováděny na pracovištích s příslušným vyhovujícím vybavením a pod dohledem pracovníků k tomu kvalifikovaných.“ (konec citace)

Hlava 4 – Technická dokumentace, pak uvádí mimo jiné : (citace)

4.2.3.4. Výrobce musí zajistit, aby dokumentace byla dodána každému provozovateli, a to podle počtu výrobků v takovém počtu výtisků, aby předepsaná obsluha, údržba a opravy mohly být provozovatelem, který za ně zodpovídá, bezpečně zajištěny. Tuto dokumentaci musí provozovatel udržovat v nejnovějším stavu a v souladu s podklady dodávanými výrobcem.

4.2.3.5. Pokud je provozovatel schopen zajistit jinými postupy nejméně stejnou úroveň způsobilosti, může v odůvodněných případech vypracovat vlastní postupy. V takovém případě je musí předložit Státní letecké inspekci ke schválení úplnosti systému. K tomu může Státní letecká inspekce požadovat vyjádření výrobce. Schválení systému odchylného od postupů předepsaných výrobcem oznámí provozovatel výrobcem. (konec citace)

Úřad konstatuje, že z výše uvedeného vyplývá povinnost výrobce jak vypracovat příslušné příručky, tak je i dodat každému provozovateli, aby tento mohl zajistit také příslušné opravy včetně generálních. Zároveň je výrobce povinen takto postupovat i v případě změn této dokumentace. Změny dokumentace označila společnost LOM PRAHA ve svém závazném bulletinu č. M332/76a; M332A/10a; M332AK/9a; M337/86a; M337A/12a; M337AK/9a; M132A/7a; M132AK/7a; M137A/18a; M137AZ/13a, vydaném dne 25.5.1998 a týkajícím se přehledu dokumentace nutné pro provádění prohlídek, oprav, údržby a generálních oprav. V tomto bulletinu bylo uvedeno, že části předchozí technické dokumentace, a to technické popisy a návody k obsluze leteckých pístových motorů řady M pozbývají platnost dnem obdržení dokumentace nové, nejdéle však platí do 31.12.1998. Z toho úřad vyvodil, že generální opravy leteckých pístových motorů řady M mohla firma PROZE, s.r.o. provádět dle předchozí technické dokumentace pouze do 31.12.1998, což potvrdila sdělením úřadu (viz spis strana 42). Úřad dále konstatuje, že firma PROZE, s.r.o. potvrdila úřadu, že není schopna vyhovět bodu 4.2.3.5. předpisu L 8/A (viz str. 12 spisu).

Po zrušení Státní letecké inspekce přešly její pravomoci na ÚCL (viz ust. § 101 zákona č. 49/1997 Sb.). Úřad se proto ve vazbě na ustanovení předpisu L8/A Hlavy 1 – Všeobecná ustanovení bod 1.3.2. obrátil jak na ÚCL, tak na ministerstvo dopravy a spojů s žádostí o vyjádření v předmětné záležitosti.

Vyjádření organizací, příslušných k řešení dané problematiky

ÚCL se vyjádřil ve svém písemném sdělení doručeném úřadu dne 23.4.1999, čj. 522/99-230 (příloha ke spisu) takto : (citace)

„♣ Obecný postup Úřadu pro civilní letectví (ÚCL) je dán zákonem č. 49/1997 Sb. a vyhláškou č. 108/1997.

♣ Žadatelé o vydání Oprávnění dle předpisu JAR –145 musí splnit podmínky stanovené tímto předpisem v celém rozsahu bez výjimky.

♣ Firma PROZE tyto podmínky v době vydání Oprávnění č. CAA CZ 002 splnila.

♣ Výrobce smluvně zajišťuje distribuci příslušné dokumentace a návazné změnové služby.

♣ Základním předpisem je národní letecký předpis L8/A.

♣ Monopolním výrobcem motorů řady M 137-337 je firma LOM Praha s.p.

♣ Stížnost firmy PROZE je dle názoru ÚCL oprávněná.

♣ Z hlediska příslušných oprávnění, která jsou nutná k provádění údržby a oprav dle zákona č. 49/1997 Sb. § 17, mají každá z uvedených firem takový typ oprávnění, o který si na ÚCL požádala a kterému druhu předpisu vyhověla :

LOM Praha s.p. L-1-039 (D103)

W-Motor Service L-1-006 (D103)

PROZE, s.r.o. CAA CZ 002 (JAR-145)

♣ Neposkytnutí příslušné dokumentace firmě PROZE, s.r.o. ve smyslu předpisu L8/A považujeme za porušení předpisu a současně ze strany LOM Praha s.p. za vytváření nestejných podmínek hospodářské soutěže.

♣ Účast jakékoli firmy (ze strany ÚCL oprávněné dle zákona č. 49/1997 Sb.) v systému LOM Assistance není dle našeho názoru podmínkou nutnou pro provádění generálních oprav předmětných motorů.

♣ Podmínky ve firmě PROZE s.r.o. byly předmětem mimořádné kontroly ze strany našeho úřadu dne 9.4.1999. Nebyly shledány závady, kterými by bylo dotčeno nebo porušováno oprávnění CAA CZ 002. Firma PROZE, s.r.o. provádí opravy motorů jen do úrovně řádného plnění předpisových a technologických podmínek. Bylo prokázáno, že firma generální opravy motorů řady M neprovádí z důvodu chybějící dokumentace a současně z důvodu nezajištěné technologické operace – brzdění motorů. V době vydávání oprávnění CAA CZ 002 PROZE, s.r.o. prokazovala zajištění této nezbytné operace smluvním podkladem s externí firmou.

K Vašemu dotazu, zda k řešení celé problematiky je příslušný pouze náš úřad, konstatujeme, že ÚCL je orgánem státního odborného dozoru v civilním letectví a vykonává úkoly vyplývající ze zákona č. 49/1997 Sb. Nespadá tudíž do naší kompetence posuzování podnětů ve věcech porušování principů a příslušných právních norem, vymezujících podmínky hospodářské soutěže v České republice.“ (konec citace)

V této souvislosti je třeba uvést zápis z jednání se zástupci ÚCL ze dne 26.5.1999 (viz str. 39-41 spisu), při kterém se vyjádřili takto : (citace)

„Dle předpisu JAR 145 pojem „údržba“ zahrnuje i generální opravy. Základním předpisem této oblasti je předpis L8/A, v souladu s ním probíhá typová certifikace, následuje provoz vlastního výrobku. Než je ukončena typová certifikace, tj. před první instalací motoru na letadlo, musí být zpracovány tyto instrukce. Dle předpisu L8/A je výrobce povinen poskytnout dokumentaci provozovateli. V provozních předpisech platí, že provozovatel může převést určitá práva a povinnosti při provádění údržby na organizaci, která je od ÚCL oprávněna k provádění údržby. Odtud se odvozuje povinnost předat dokumentaci, navíc firma PROZE,s.r.o. je i provozovatelem ve smyslu předpisu L8/A.“ (konec citace)

Zástupci ÚCL dále konstatovali, že na základě platných leteckých předpisů, měl účastník řízení dokumentaci pro provádění generálních oprav leteckých pístových motorů předat firmě PROZE, s.r.o., ÚCL však nemůže řešit vzniklý spor mezi těmito stranami.

Na otázku úřadu, které společnosti měly v jednotlivých letech 1997–1999 platné oprávnění, vydané ÚCL, k provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M a dle jakého předpisu, odpověděli zástupci ÚCL takto : (citace)

„Rok 1997 – LOM Praha a WM Service a to dle předpisu D 103 až do dnešní doby.

Rok 1998 - v srpnu získala oprávnění firma PROZE, s.r.o. a to dle předpisu JAR 145.“

(konec citace)

Ministerstvo dopravy a spojů se vyjádřilo ve svém písemném stanovisku doručeném úřadu dne 25.5.1999, čj. 716/99-230 (viz str. 37 spisu) takto : (citace)

„Ministerstvo dopravy a spojů ČR není kompetentní k posuzování porušování pravidel hospodářské soutěže. K posuzování porušení příslušných předpisů (JAR 145, Annexu 8, k Úmluvě o mezinárodním civilním letectví, předpis L8/A) je příslušný Úřad pro civilní letectví.“

(konec citace)

Z vyjádření ÚCL úřad vyvodil, že neexistuje opora v platných zákonech či vyhláškách pro neposkytnutí *opravářské příručky* (knihy oprav) ze strany účastníka řízení a že neposkytnutí této příručky znemožňuje provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M firmě PROZE, s.r.o. od 1.1.1999. Dále konstatuje, že ÚCL není, dle jeho sdělení, k řešení této problematiky příslušný stejně jako MDČR.

VII. Judikáty Vrchního soudu, pravomocná rozhodnutí úřadu :

Problematice zneužití monopolního nebo dominantního postavení v oblasti soutěžního práva věnuje úřad soustavnou pozornost, protože se jedná spolu s dohodami narušujícími soutěž o nejzávažnější porušování zákona s negativními dopady na jiné soutěžitele nebo spotřebitele.

Zneužití zahrnuje v zásadě dva druhy praktik :

Vylučovací praktiky – tyto zejména zabraňují udržení nebo rozvoji existující soutěže na trhu. O takové jednání jde tehdy, pokud je cílem podnikatelské praktiky likvidace konkurenta nebo poškození jeho konkurenční způsobilosti namísto rozvoje vlastních obchodů a maximalizace zisku. Tyto praktiky se projevují např. ve vázání, odmítnutí obchodovat, dravou tvorbou cen, cenovou diskriminací apod.

„*Vykořisťování*“ *dominance*- podstatou těchto praktik je takové zneužití dominance, kdy firma získává prospěch, který by jinak na konkurenčním trhu nezískala. Tyto praktiky ve své většině směřují k přímému poškození spotřebitele.

Z judikátů úřadu v této oblasti (případně jeho předchůdce Ministerstva pro hospodářskou soutěž – dále jen „Ministerstvo“), je možno uvést případ, týkající se zneužití dominantního postavení na trhu : Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, se sídlem v Praze - viz pravomocné rozhodnutí úřadu č.j. S 62/95-220 ze dne 22.9.1995 a R 51/95 ze dne 22.1.1996 - zneužití dominantního postavení Okresní pojišťovny Praha- východ spočívající v tom, že pojišťovna odmítla uzavřít s konkrétním zubním lékařem smlouvu o zajišťování a úhradě stomatologické péče. Rozhodnutí Ministerstva v tom smyslu, že se jedná o zneužití dominantního postavení soutěžitele na trhu, potvrdil svým rozsudkem Vrchní soud v Olomouci dne 11.7.1996 pod č.j. 2A/96.

Dále rozhodnutí úřadu č.j. 12/94-240 – MP ze dne 29.7.1994, které bylo změněno rozhodnutím č.j. R 12/94 ze dne 24.3.1995, tak, že Jihočeský chovatel, a.s., se sídlem v Českých Budějovicích, zneužil svoje dominantní postavení na relevantním trhu v

prodeji a skladování inseminačních dávek skotu a provádění inseminačních úkonů vůči konkrétnímu účastníkovi trhu tím, že po určitou dobu podmiňoval uzavření smlouvy na uskladnění inseminačních dávek uzavřením smlouvy na počítačové zpracování dat pro ústřední evidenci za úplaty. Zneužívání dominantního postavení bylo zakázáno a taktéž došlo k uložení pokuty. Rozhodnutí Ministerstva bylo potvrzeno rozsudkem Vrchního soudu v Praze dne 29.1.1999 pod č.j. 6 A 78/95-24.

VIII. Závěry úřadu po prošetření případu, uložení pokuty

Na základě zjištění blíže specifikovaných v části IV. a V. odůvodnění tohoto rozhodnutí dospěl úřad k závěru, že účastník řízení porušil zákon způsobem blíže specifikovaným ve výroku rozhodnutí, když využil změn technické dokumentace, obsažených v závazném bulletinu č. M332/76a; M332A/10a; M332AK/9a; M337/86a; M337A/12a; M337AK/9a; M132A/7a; M132AK/7a; M137A/18a; M137AZ/13a, vydaném dne 25.5.1998, týkajícího se přehledu dokumentace nutné pro provádění prohlídek, oprav, údržby a generálních oprav. Opakovaně neposkytla soutěžiteli na výše vymezeném relevantním trhu opravářskou příručku (knihu oprav), potřebnou pro provádění generálních oprav leteckých pístových motorů řady M od 1.1.1999, takže tento je z trhu prakticky vyloučen, čímž mu vznikla újma.

Pokud se týká možnosti uložení pokuty za zjištěné porušení zákona účastníkem řízení, je nutno vycházet ze znění § 14 odst. 4 zákona.

Ustanovení § 14 odst. 4 zákona zní : (citace) „Ministerstvo je oprávněno za porušení ostatních povinností uvedených v tomto zákoně uložit soutěžitelům pokutu až do výše 10 000 000 Kč nebo do výše 10 % z čistého obrátu za poslední ukončený kalendářní rok. Jestliže je prokázán majetkový prospěch soutěžitele v důsledku porušení povinností podle tohoto zákona, uloží se mu pokuta nejméně ve výši tohoto prospěchu.“ (konec citace)

Úřad konstatuje, že nelze prokázat, jaký podíl generálních oprav leteckých pístových motorů řady M by na relevantním trhu zaujímal firma PROZE, s.r.o., kdyby tyto generální opravy prováděla v době do 1.1.1999 a kdyby měla možnost navíc dokončit rozpracované generální opravy z roku 1998. Také nelze prokázat majetkový prospěch účastníka řízení dle ustanovení § 14 odst. 4 zákona, neboť nelze určit, jaký podíl na vymezeném relevantním trhu by firma PROZE, s.r.o. mohla získat, kdyby se na tomto trhu mohla v roce 1999 zúčastnit, veškeré úvahy by v tomto směru byly pouze hypotetické a nepodložené.

Úřad proto při určení konkrétní výše pokuty za porušení ustanovení § 9 zákona použil správního uvážení, přičemž přihlédl k těmto kritériím :

- *závažnost porušení zákona, typ skutkové podstaty* – zneužití podle § 9 zákona je považováno za závažné porušení zákona, účastník řízení byl iniciátorem tohoto jednání, jehož výsledkem bylo vyloučení jednoho soutěžitele z trhu. Přitom účastník řízení využil své pozice jediného výrobce těchto motorů a zpracovatele technické dokumentace
- *délka porušování zákona* - zákon je porušován od ledna 1999
- *postoj účastníka řízení* - zákon porušoval opakovaně, ani v průběhu správního řízení neprojevil snahu o nápravu
- *zásada proporcionality* – výše pokuty je proporcionalní k závažnosti porušení zákona

- *zásada nediskriminace* – výše pokuty je porovnatelná s pokutami uloženými v obdobných případech
- *situace na relevantním trhu* – na trhu služby generálních oprav leteckých pístových motorů řady M v současné době působí pouze 2 soutěžitelé, z nichž jeden je účastník řízení. Firma PROZE, s.r.o. je z působení na výše vymezeném relevantním trhu vyloučena, čímž jí vznikla újma.
- Nelze prokázat, jaký podíl generálních oprav leteckých pístových motorů řady M by na relevantním trhu zaujímal firma PROZE, s.r.o., kdyby tyto generální opravy prováděla v době do 1.1.1999.
- Nelze prokázat majetkový prospěch účastníka řízení dle ustanovení § 14 odst. 4 zákona.

Úřad konstatuje, že jednáním účastníka řízení vznikla újma jeho konkurentovi - firmě PROZE, s.r.o., který ještě v roce 1998 měl možnost na vymezeném relevantním trhu působit. Od 1.1.1999 byl z tohoto trhu zcela vyřazen, což potvrzuje i stanovisko ÚCL ze dne 23.4.1999, čj. 522/99-230 (viz příloha spisu). Sdělení tohoto konkurenta na dotaz úřadu, kdy 26.5.1999 ve svém vyjádření uvedl, že vzniklá situace mu nedovoluje dokončit ani rozpracované generální opravy z roku 1998 a tudíž, že jeho působení na tomto trhu je nyní zcela vyloučeno. V jednání účastníka řízení spatřuje úřad *závažné narušení* soutěžního prostředí a *úmysl* vyloučit konkurenta - soutěžitele z předmětného trhu zcela.

Úřad uložil pokutu ve výši uvedené ve výroku rozhodnutí, neboť uložení pokuty je jedním z prostředků k zajištění, aby pravidla hospodářské soutěže byla ze strany soutěžitelů respektována. Uložená pokuta vystihuje dvě základní funkce právní odpovědnosti, a to funkci represivní – postih za porušení povinnosti stanovených zákonem a funkci preventivní, která směřuje k předcházení porušování zákona.

Ze všech shora uvedených důvodů úřad rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Stanislav Hladík, CSc.
pověřený řízením III. výkonného odboru

Rozhodnutí obdrží :

- Ing. Vladimír Zasadil, CSc., ředitel podniku LOM PRAHA, s.p., se sídlem Černokostecká 270, 100 38 Praha